

pokriva, na mejah druge rasti in tako oddaljenih od svetovnega prometa, da se uže odvažanje družih pridelkov ne spleča. Planinske paše so ali med gozdi ali vsaj v bližini gozdov.

Kedar imata gozd in paša samo enega, to je, oba tistega gospodarja ali lastnika si ta gospodarstvo vredi v mejah stavljenih mu po veljavni gozdni postavi, kakor mu bolje kaže.

Vse drugače pa je to gospodarstvo tedaj, kedar ima gozd družega, paša pa družega lastnika.

Takih razmer nastalo pa je sila veliko, odkar so se vredile gozdne služnosti, tedaj pravice sekanja in paše. Večidel se je lastnina gozdov priznala grajščakom, onim manjim posestnikom — kmetom pa, ki so imeli pravico sekanja, dala se je odškodnina, včasih primerna, dostokrat pa tudi prav pičla; — pravica paše pa je ostala nekako v zraku, na papirji sicer priznana, dejansko pa bolj in bolj odrivana.

Ta prememba v posestnih pravicah, katera zelo težko zadeva živinorejo v gorskih krajih, daje posestnikom gozdov na podlagi veljavne gozdne postave pašo malih posestnikov bolj in bolj spodrivati, deloma celo uničiti, in zato se čujejo prav opravičene pritožbe posebno z gorenjske strani Kranjske, pa tudi s Koroške, Gornje-Štajarske, Gornje-Avstrijske in Solnogradske zoper ravnanje lastnikov gozdov oziroma zoper nekatere določbe gozdne postave. Pri shodih kmetovalcev izrekoma na Dunaji povdarjala se je ta malim živinorejcem preteča krivica, in sklenilo se je v kljub navzočnosti grajščakov zahtevati primerno premembo gozdne postave, katere pa žalibog do danes še ni, in katera bolj in bolj negotova postaja vsled velikanskih povodenj, nastalih zadnji čas v Tirolah, na Koroškem in v severnih naših deželah, posebno zato, ker se je v teh krajih gozd premalo varoval.

Kako tedaj pomagati malim kmetovalcem, katerim se z odvzeto pašo nemogoča stori živinoreja?

Gozdna postava daja v §. 9. nek pomoček v tem, da opravičen sme zahtevati načrt gospodarstva, katerega po zaslišanji opravičenih in obremenjenih in pa izvedencev določi politična gosposka prve stopinje. — Ako se tak gospodarski načrt dogovarja in odobruje, dano je vsaj kmetovalcem tudi pravičnim okrajnim glavarstvom skrbeti v načrtu za to, da se sicer gozdoreja pospešuje, da se pa tudi za pašo opravičenim živinorejcem mogoč stori oni vžitek paše, katerega so jim uže veljavno razsodbe priznale. — To je tedaj zdaj edin pomoček, varovati planinsko in gozdno pašno pravico in tega priporočamo posebno prizadetim našim gorenjskim občinam, oziroma skupinam.

Mnogovrstne novice.

* *Učenci ubogajte!* V občini Bered, šopronjskega komitata, razprlo se je v šoli med podučevanjem več otrok. Pri tem zagrabi devetletni šolar svojo torbo, v kateri so bile šolske knjige in jo s toliko močjo vrže drugemu enajstletnemu učencu na glavo, da se je na mestu zgrudil — mrtev!

* *Starašina zatožen.* Zoper laškega starešino Matijo Farino vložena je sodnijska tožba, o kateri bode v kratkem obravnavalo starešinstvo, kot najvišja sodnija. — Hudodelstvo, zarad katerega bode imelo starešinstvo soditi, je to, da je nekaj krav Farinovih na nasipu železniškem travo popaslo.

* *Predpustna.* Prvo predpustno nedeljo ocvrla je skrbna gospodinja okusnih krofov. Po prvih pokušnjah gospodar zadovoljno pokimuje z glavo, otroci urno se-

gajo po krofih in gospodinja zavestno vpraša moža, jeli mu je cvrtje po volji. — Mož se zadovoljen namuzne in pravi: Vsaj zmiraj trdim, da nobena gospodinja ne zna boljših krofov pripraviti kakor ti, danes pa so še posebno dobri! — „Kaj ni res!“ odgovori gospodinja, „pa rečem ti tudi, da ti za tako plačo, kakor do sedaj, ne bom več kuhala in gospodinjala!“ — „Po koliko pa služiš?“ jo vpraša gospodar. „Do zdaj še nič“, zavrne gospodinja. — „Ako je pa tako“, odgovori gospodar, „pa uže spoznam, da s to plačo ne moreš shajati,“ za naprej boš toraj dobivala — še enkrat toliko!“

* *Leta 1884. bili so požari v gledališčih:* 20. januarija pogorelo je v Londonu Lusbyjevo gledališče; 16. aprila gledališče v Tarasconi (na južnem Francoskem); 21. aprila cirkus Sidoli v Bukureštu, in ravno tisti dan bilo je gledališče v Clevelandu (severni Ameriki) vsled eksplozicije gaza popolnem razdejano; 16. maja pogorelo je dunajsko gledališče „Stadttheater“; 15. junija gorelo je v velikem gledališči varšavskem, pa brez velike škode; 20. junija pogorel je akvarij „East-London-Aquarium“ v predmestji londonskem, in ravno ta dan kraljevo gledališče v Edinburgu; 6. avgusta pogorelo je poletno gledališče v Tomsku (Sibiriji); 16. septembra pogreznilo se je gledališče v Cahorsu (Francoskem) med plesom v klet; 19. oktobra pogorelo je nemško gledališče v Moskvi; 16. novembra gledališče v Evterpi v Smirni; 20. novembra gledališče Gaiety v Southamptonu; 23. novembra „Thalia-Theater“ v Stettinu.

Zabavne stvari.

Zamet v stepah.

Poljski spisal Mihal Grabowski, preložil L. G. Podgoričan.

(Dalje.)

Brezi svojega gospoda so kozaki vdrli in slabo in neukretno stikali za ubežniki; ko so kozaki bili vrnili se po nekolikih dneh, uže so ubežniki bili natorno varni, da bi jih ne bili zalotili preganjalci. Šla je vest okrog, da so naselili se nekdé nad Bugom; lahko bi jih bili našli in na vrnitvo pregovorili (kar so činili drugi dediči, katerim je, če je ljudstvo trebilo se, v kraji pičlo naseljenem, to bila ogromna škoda); ali moj brat ni pomislil ni na to; zmotil ga je bil upor, če prav so njega namere bile blagostne in poštene; mrzko bi mu bilo to bilo, da bi ga bili sodili, da je mučitelj in skopuh — v tem, ko je sploh bila sama dobrota ga. Nekoliko mesecev poznejše je skoro na nevoljo zvedel, da je zaločen ostal izmed njegovih ubežnikov nekedo. To je bil najstarejši sin iz sela pobeglega gospodarja in najdrzvi-tejši med vso rodbino. Prikazal se je bil v Krasnojars ali zato, da je kaj ukazal gledé na kake reči, varno skrite pri znancih, ali da je pogovoril se o kakih drugih rečéh, ki so bile odločene, da jih prenesó na svoje novo naselišče, na kar so izseljenci navadno rabili zaostale prijatelje in sorodnike. Zaločenca so zaprli v zbornico, to je: v izbo vaškega redarstva (policaja). Moj brat, kar sem uže povedal, ni bil prav nič vesel tega ulova, a sam ni znal, zakaj ne in kaj bi učinil z zaločencem. Da bi bil pokaznil ga, a ne znal, zakaj, to ni zdelo se mu prav; da bi bil sè silo stiral nazaj celo ubéžno rodbino, to bi mu bil velik in nepristen trud. Odločil je toraj dan časa, da bi pomislil, kaj in kako naj bode, ali kako je presunilo ga, ko so bili prinesli mu vest, da je zaločenec obesil se na brvno v izbi, kjer so imeli zaprtega. Nemogoče je zdelo se jetniku vsakoršno otetje; krepko je bil preverjen, da ne umakne